EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2019 02 26
COM(2019) 95 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Vandens pagrindų direktyvos (Direktyvos 2000/60/EB) ir Potvynių direktyvos (Direktyvos 2007/60/EB) įgyvendinimo
Antrieji upių baseinų valdymo planai
Pirmieji potvynių rizikos valdymo planai

{SWD(2019) 30 final} - {SWD(2019) 31 final} - {SWD(2019) 32 final} -
{SWD(2019) 33 final} - {SWD(2019) 34 final} - {SWD(2019) 35 final} -
{SWD(2019) 36 final} - {SWD(2019) 37 final} - {SWD(2019) 38 final} -
{SWD(2019) 39 final} - {SWD(2019) 40 final} - {SWD(2019) 41 final} -
{SWD(2019) 42 final} - {SWD(2019) 43 final} - {SWD(2019) 44 final} -
{SWD(2019) 45 final} - {SWD(2019) 46 final} - {SWD(2019) 47 final} -
{SWD(2019) 48 final} - {SWD(2019) 49 final} - {SWD(2019) 50 final} -
{SWD(2019) 51 final} - {SWD(2019) 52 final} - {SWD(2019) 53 final} -
{SWD(2019) 54 final} - {SWD(2019) 55 final} - {SWD(2019) 56 final} -
{SWD(2019) 57 final} - {SWD(2019) 58 final} - {SWD(2019) 59 final} -
{SWD(2019) 60 final} - {SWD(2019) 61 final} - {SWD(2019) 62 final} -
{SWD(2019) 63 final} - {SWD(2019) 64 final} - {SWD(2019) 65 final} -
{SWD(2019) 66 final} - {SWD(2019) 67 final} - {SWD(2019) 68 final} -
{SWD(2019) 69 final} - {SWD(2019) 70 final} - {SWD(2019) 71 final} -
{SWD(2019) 72 final} - {SWD(2019) 73 final} - {SWD(2019) 74 final} -
{SWD(2019) 75 final} - {SWD(2019) 76 final} - {SWD(2019) 77 final} -
{SWD(2019) 78 final} - {SWD(2019) 79 final} - {SWD(2019) 80 final} -
{SWD(2019) 81 final} - {SWD(2019) 82 final} - {SWD(2019) 83 final} -
{SWD(2019) 84 final}

1. ĮVADAS

Vanduo būtinas gyvybei, taigi mūsų visuomenei ir ekonomikai. Siekiant sudaryti sąlygas žmonijai prisitaikyti prie pasikeitusios aplinkos, tvari vandentvarka atliks svarbų vaidmenį ir padės užtikrinti, kad pasaulio temperatūra nepadidėtų daugiau kaip 1,5 °C[1]. Valdant šiuos itin svarbius išteklius, labiau negu kada nors anksčiau reikalingas iš tikrųjų integruotas požiūris, atsižvelgiant į aplinkos, socialinius, ekonominius ir sveikatos aspektus.

Šioje 5-ojoje įgyvendinimo ataskaitoje pristatoma Vandens pagrindų direktyvos[2] (VPD) ir Potvynių direktyvos[3] (PD) įgyvendinimo padėtis. Ji grindžiama Komisijos atliktu valstybių narių parengtų ir pateiktų 2015–2021 m. laikotarpio antrųjų upių baseinų valdymo planų (UBVP) ir pirmųjų potvynių rizikos valdymo planų (PRVP) vertinimu. Ši ataskaita parengta atsižvelgiant į atitinkamai VPD 18 straipsnio ir PD 16 straipsnio, taip pat Požeminio vandens direktyvos 11 straipsnio reikalavimus.

2000 m. priimta VPD užtikrinama, kad į vandens kokybės ir išteklių valdymą būtų visapusiškai įtraukiami ekonominiai ir ekologiniai principai. Jos pagrindinis tikslas – iki 2015 m. ES teritorijoje užtikrinti gerą daugiau kaip 111 000 paviršinio vandens telkinių (pvz., upių, ežerų, pakrančių vandenų) ir daugiau kaip 13 000 požeminio vandens telkinių būklę. Vis dėlto VPD numatyta galimybė pratęsti 2015 m. terminą ne daugiau kaip dviem tolesniems ciklams (t. y. dabartiniam 2015–2021 m. laikotarpiui ir kitam 2021–2027 m. laikotarpiui), nebent per nustatytą laikotarpį pasiekti VPD tikslų negalima dėl gamtinių sąlygų[4]. Užtikrinti gerą būklę reiškia užtikrinti gerą ekologinę ir cheminę paviršinių vandenų ir gerą kiekybinę ir cheminę požeminio vandens – pagrindinių geriamojo vandens ėmimo šaltinių – būklę.

Praėjus septyneriems metams, kaip viena iš atsako į 2002 m. vasarą kilusius didelius Dunojaus ir Elbės potvynius priemonių, buvo priimta Potvynių direktyva. Ja nustatyta potvynių žalos rizikos mažinimo Europos Sąjungoje sistema. Šiandien, atsižvelgiant į tai, kad Europoje kyla vis daugiau potvynių, šis tikslas kaip niekada svarbus. Didėjant klimato kaitai ir plečiantis miesto tipo gyvenvietėms[5], dėl neapibrėžtumo, susijusio su potvynių rizikos valdymu, reikia nuolat stebėti ir pritaikyti esamus metodus, siekiant užtikrinti kuo mažesnę žalą. Šioje ataskaitoje, remiantis pirmaisiais PRVP, daugiausia dėmesio skiriama iki šiol padarytai pažangai.

Prie šios ataskaitos pridedama keletas Komisijos tarnybų darbinių dokumentų, kuriuose pateikiama padėties ES lygmeniu apžvalga, pavienių valstybių narių įvertinimai ir tarptautinio bendradarbiavimo santraukos.

[1] Dėl numatomo temperatūros padidėjimo 1,5 °C ir 2 °C scenarijų poveikio žr. 2018 m. spalio 6 d. per 48-ąją Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos sesiją priimtą ataskaitą „Visuotinis atšilimas 1,5 °C“ (angl. *Global Warming of 1.5 °C*).

[2] Direktyva 2000/60/EB, papildyta Požeminio vandens direktyva (Direktyva 2006/118/EB) ir Aplinkos kokybės standartų direktyva (Direktyva 2008/105/EB).

[3] Direktyva 2007/60/EB.

[4] Pvz., kai įgyvendinus upės atkūrimo priemones lėtai atsigauna ekosistemos arba požeminiame vandenyje nedaug sumažėja nitratų koncentracija.

[5] Pvz., vykstant tokiems socialiniams ir ekonominiams pokyčiams kaip vis dažnesnis turto perkėlimas į salpas.

2. DABARTINĖ PLANŲ PRIĖMIMO IR ATASKAITŲ APIE JUOS TEIKIMO PADĖTIS

Visos valstybės narės priėmė savo UBVP ir PRVP, išskyrus Ispaniją, kuri dar nepriėmė Kanarų salų PRVP[6].

Palyginti su ankstesniu ataskaitų teikimo ciklu, padėtis pagerėjo, tačiau daugelis valstybių narių savo planus priėmė vėlai (po 2015 m. gruodžio 22 d.) arba vėlavo įkelti savo ataskaitas į Europos vandens informacinės sistemos (angl. WISE) duomenų bazę (ataskaitos turėjo būti pateiktos iki 2016 m. kovo 22 d.)[7]. Kai kuriais atvejais buvo vėluojama dvejus metus arba dar daugiau. Dėl visų valstybių narių, kurios pažeidė teisinius ataskaitų teikimo reikalavimus, Komisija pradėjo pažeidimų nagrinėjimo procedūras.

3. ANTRŲJŲ UBVP IR PIRMŲJŲ PRVP VERTINIMAS

UBVP ir PRVP pateikta informacija buvo įkelta į Europos aplinkos agentūros (EAA) valdomą bendrą skaitmeninę saugyklą – Europos vandens informacinę sistemą, kuria Komisija, be informacijos, gautos tiesiogiai iš nacionalinių ir tarptautinių UBVP ir PRVP, taip pat naudojosi kaip vertinimo pagrindu.

Europos vandens informacinėje sistemoje įvertinimui atlikti laiku nepateikti Airijos, Graikijos ir Ispanijos Kanarų salų UBVP ir PRVP, Lietuvos UBVP ir Jungtinės Karalystės Gibraltaro UBVP. Todėl į šią ataskaitą neįtrauktos šios šalys arba regionai.

Komisija atsižvelgė į 2018 m. rugsėjo 21–20 d. Vienoje vykusios konferencijos vandens klausimais, kurioje įvairioms suinteresuotosioms šalims ir valstybėms narėms buvo suteikta galimybė prisidėti prie šios ataskaitos, rezultatus.

Komisija taip pat atsižvelgė į Europos Parlamento ir Europos Sąjungos Tarybos pateiktas pastabas dėl ankstesnių įgyvendinimo ataskaitų. 2015 m. Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl vandens, kurioje, be kita ko, pabrėžiama vandens kokybės ir išteklių valdymo svarba ir būtinybė visiškai įgyvendinti ES vandens teisės aktus, taip pat labiau integruoti vandens teisės nuostatas į kitas ES politikos sritis. Jis paragino valstybes nares parengti ir įgyvendinti UBVP ir užtikrinti, kad atitinkama informacija būtų teikiama internete. Jis taip pat atkreipė dėmesį į UBVP ir PRVP sąveiką. 2007–2016 m. Taryba paskelbė keletą išvadų dokumentų[8]. Visų pirma, ji pabrėžė būtinybę visiškai įgyvendinti ES vandens *acquis*, siekiant užkirsti kelią vandens telkinių būklės prastėjimui ir laipsniškai užtikrinti gerą jų būklę, taip pat paragino Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti, siekiant labiau sutelkti šias pastangas ir jas nukreipti į kitas atitinkamas politikos sritis. Ypač dėl potvynių Taryba atkreipė dėmesį į galimybes, kaip, naudojantis žaliąja infrastruktūra ir natūraliomis vandens sulaikymo priemonėmis, sumažinti potvynių riziką. Komisija pritaria visiems šiems argumentams ir yra įsipareigojusi imtis atitinkamų veiksmų.

---

[6] Ispanija pranešė Komisijai, kad 2018 m. rugsėjo 17 d. buvo priimtas La Gomeros UBVP, 2018 m. lapkričio 26 d. – Tenerifės ir La Palmos UBVP, 2018 m. gruodžio 26 d. –Fuerteventūros, Lansarotės ir El Hiero UBVP, o 2019 m. sausio 21 d. – Gran Kanarijos UBVP.

[7] Valstybės narės, suinteresuotosios šalys ir Komisija per bendrą procesą, vadinamą bendrąja įgyvendinimo strategija (angl. CIS), kartu parengė elektroninių ataskaitų teikimo formą ir ataskaitų teikimo gaires.

[8] 2007 m. spalio 30 d. Tarybos išvados dėl vandens trūkumo ir sausrų; 2010 m. birželio 11 d. Tarybos išvados dėl vandens trūkumo, sausrų ir prisitaikymo prie klimato kaitos; 2011 m. gegužės 12 d. Tarybos išvados dėl integruoto potvynių valdymo ES; 2011 m. birželio 21 d. Tarybos išvados dėl vandens išteklių apsaugos ir integruotos tvarios vandentvarkos Europos Sąjungoje ir už jos ribų; 2012 m. gruodžio 17 d. Tarybos išvados dėl Europos vandens išteklių išsaugojimo metmenų; 2013 m. liepos 22 d. Tarybos išvados dėl ES diplomatijos vandens srityje; 2016 m. spalio 17 d. Tarybos išvados dėl tvaraus vandens išteklių valdymo.

4. VANDENS PAGRINDŲ DIREKTYVA. IŠVADOS DĖL ANTRŲJŲ UBVP

2018 m. liepos mėn. paskelbtoje EAA vandens būklės ataskaitoje[9] pateikiama išsami informacija apie Europos vandens telkinių būklę, grindžiama valstybių narių pagal VPD pateiktais duomenimis.

Iš jos matyti, kad dabar 74 proc. ES požeminio vandens telkinių yra geros cheminės būklės, o 89 proc. iš jų – geros kiekybinės būklės.

Paviršinių vandenų būklė teikia mažiau vilčių: tik 38 proc. tokių vandens telkinių yra geros cheminės būklės ir tik 40 proc. iš jų ekologinė būklė arba ekologinis potencialas yra geri[10]. Didelį poveikį būklei daro keletas pavienių teršalų, dažniausiai gyvsidabris[11]. Tiek ES, tiek tarptautiniu lygmeniu imamasi veiksmų, siekiant mažinti išleidžiamą gyvsidabrio ir kitų teršalų kiekį, todėl mažėja kai kurių pavienių medžiagų koncentracijos lygiai.

Palyginti su 2009–2015 m. ciklu, pagerėjo tik nedaugelio vandens telkinių būklė. Taip galėjo atsitikti dėl tokių priežasčių kaip vėlyvas neigiamų veiksnių nustatymas, ilgesnis laikotarpis, kurio reikia veiksmingoms politikos priemonėms parengti, lėtas priemonių diegimas ir gamtos atsako trukmė, kol priemonės ima daryti poveikį, taip pat dėl griežtesnių kokybės standartų ir geresnio monitoringo ir ataskaitų teikimo, kurie padeda atskleisti, kad tam tikrų vandens telkinių būklė, anksčiau laikyta nežinoma, iš tikrųjų yra nepatenkinama.

Apskritai, siekiant įgyvendinti VPD, dedama daug pastangų. Geresnis kitų glaudžiai susijusių ES teisės aktų įgyvendinimas taip pat padarė teigiamą poveikį. Visų pirma, tai pasakytina apie Miesto nuotekų valymo direktyvą, Nitratų direktyvą ir Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą, taip pat apie ES teisės aktus dėl cheminių medžiagų.

EAA ataskaitoje daroma išvada, kad reikšmingi neigiami veiksniai, turintys įtakos Europos vandenims, ir toliau yra pasklidoji tarša (kurios šaltiniai yra, pvz., žemės ūkis, transporto infrastruktūra) ir sutelktoji tarša (kurios šaltiniai yra, pvz., pramonė arba energijos gamyba), taip pat pernelyg didelis vandens ėmimas ir dėl įvairios žmogaus veiklos atsirandantys hidromorfologiniai pokyčiai.

4.1 Vertinimas nacionaliniu arba subnacionaliniu lygmeniu

Tinkamas **valdymas** upės baseino lygmeniu – būtina sąlyga pasiekti VPD tikslus. Iki šiol visos valstybės narės yra paskyrusios kompetentingas institucijas (dažnai – kelių rūšių) ir pabrėžia, kaip svarbu joms tarpusavyje koordinuoti veiksmus. Jos naudojosi kelių rūšių konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis. Šiuo metu įsteigta daug nuolatinių patariamųjų organų. Pranešta, kad, pasikonsultavus su suinteresuotosiomis šalimis, pakeista keletas UBVP projektų; vis dėlto ne visada buvo aišku, kokios įtakos suinteresuotųjų šalių indėlis turėjo priimtam UBPV.

Valstybės narės turi atlikti kiekvieno **upės baseino rajono (UBR)** charakteristikų analizę, žmogaus veiklos poveikio apžvalgą ir vandens naudojimo ekonominę analizę. Šis

[9] https://www.eea.europa.eu/publications/state-of-water.

[10] Geras ekologinis potencialas – tai tikslas, kurį reikia pasiekti kalbant apie labai pakeistą arba dirbtinį vandens telkinį.

[11] Kitos visur esančios patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos medžiagos, dėl kurių nepavyksta užtikrinti geros cheminės būklės, yra polibrominti difenileteriai (PBDE), tributilalavas ir tam tikri policikliniai aromatiniai angliavandeniliai (benzo(a)pirenas, benzo(g,h,i)perilenas, indeno(1,2,3-cd)pirenas, benzo(b)fluorantenas ir benzo(k)fluorantenas).

apibūdinimas turi būti atnaujinamas kas šešerius metus. Taip pat reikia nurodyti kiekvieno vandens telkinio ribas ir vietą. Per kiekvieną ciklą šias nustatytas ribas reikia patikrinti ir informaciją atnaujinti, taip pat reikia nurodyti neigiamų veiksnių ir poveikio vandens būklei pokyčius. Vandens telkinių ribos buvo pakeistos maždaug 4 iš 10 atvejų, dažnai nepateikus jokio išsamaus paaiškinimo. Svarbūs veiksniai paprastai apibūdinami aiškiau; tai lemia išsamiau apibrėžti kriterijai. Vis dėlto dar esama galimybių tobulinti padėtį, nes pranešta, kad didelei daliai vandens telkinių turi įtakos nežinomas antropogeninės kilmės poveikis ir nežinomi veiksniai, ypač hidromorfologiniai veiksniai.

Kalbant apie nustatymą, kada pagal VPD reikalavimus gali būti laikoma, kad pasiektas labai pakeisto vandens telkinio arba dirbtinio vandens telkinio **geras ekologinis potencialas**, padaryti tam tikri metodikos patobulinimai, suteikiantys galimybę lengviau stebėti pažangą ir palyginti duomenis.

Iš **paviršinio vandens telkinių ekologinės ir cheminės būklės monitoringo ir vertinimo** matyti, kad matuojami nevienodi parametrai ir skiriasi galimybės palyginti rezultatus. Visoje ES esama didelių prioritetinių medžiagų[12] monitoringo skirtumų, susijusių tiek su stebimų vandens telkinių procentine dalimi, tiek su medžiagų skaičiumi. Dauguma valstybių narių vykdė visų nustatytų prioritetinių medžiagų, kurios išleidžiamos į jų upių baseinų rajonus, monitoringą. Visos valstybės narės pateikė tokių kenksmingų medžiagų išmetimo, išleidimo ir nuotėkių sąrašus, tačiau tik keletas iš jų yra išsamūs.

Kadangi iki 2018 m. pradžios nebuvo oficialios bendros daugelio vandens telkinių tipų kalibravimo sistemos[13], šiuo antruoju ataskaitų teikimo ciklo etapu vis dar labai sudėtinga palyginti vandens telkinius.

Nepaisant to, buvo nustatyta beveik visų vandens telkinių būklė, taip gerokai sumažinant ankstesnį neapibrėžtumą. Vis dėlto ekologinės būklės monitoringo srityje tebėra didelių spragų.

Apskritai kokybės elementų monitoringas kiekvienoje vandens telkinių kategorijoje geriausiu atveju vykdomas nevienodai ir pernelyg dažnai grindžiamas ne išsamesniu kiekvieno atitinkamo vandens telkinio įvertinimu remiantis konkrečiais VPD nustatytais parametrais, o kelių skirtingų vandens telkinių grupavimu ir ekspertų išvadomis. Reikia dėti daugiau pastangų, siekiant užtikrinti pakankamą atitinkamų monitoringo tinklų teritorinę aprėptį ir vertinimo patikimumą.

Gerėja **požeminio vandens telkinių kiekybinės ir cheminės būklės monitoringas ir vertinimas**, tačiau daugelyje tokių telkinių vis dar trūksta tinkamų monitoringo vietų. Šioje srityje VPD papildoma Požeminio vandens direktyva, kurioje visų pirma pateikiamas atitinkamų teršalų, ribinių verčių ir tendencijų sąrašas, skirtas cheminės būklės įvertinimui atlikti. Šios abi direktyvos taip pat taikomos kartu su kitais ES teisės aktais, pavyzdžiui, Geriamojo vandens direktyva ir Nitratų direktyva. Cheminės būklės monitoringas vis dar neatitinka standartų, nes daugelyje požeminio vandens telkinių arba nenustatyti pagrindiniai parametrai, arba vykdomas tik nedidelės dalies tokių parametrų monitoringas.

[12] Medžiagos, keliančios didelį pavojų vandens aplinkai ar per ją, išvardytos Aplinkos kokybės standartų direktyvoje.

[13] 2018 m. vasario 12 d. Komisijos sprendimas (ES) 2018/229.

VPD 4 straipsnyje numatytos išimtys[14] šiuo metu taikomos maždaug pusei Europos vandens telkinių. Tai daugiausia pasakytina apie natūralius vandens telkinius, tačiau, greta naujų fizinių pakeitimų, taip pat vis dažniau – apie labai pakeistus ir dirbtinius vandens telkinius. Nors atvejai, kai taikomos tokios išimtys, apskritai tinkamiau pagrindžiami, iš nuolatinio tokių išimčių taikymo plačiu mastu matyti, kad vis dar reikia daug pastangų, kad iki 2027 m. būtų pasiekta gera būklė arba potencialas. Vis dėlto, atsižvelgiant į to paties straipsnio reikalavimus, iš pateiktų duomenų matyti, kad valstybės narės turi geriau užtikrinti, kad vienam vandens telkiniui taikomos išimtys visam laikui nesutrukdytų pasiekti ar nepakenktų jau pasiektiems kitiems vandens telkiniams iškeltiems aplinkos apsaugos tikslams (4 straipsnio 8 dalis), taip pat garantuoti bent tokį pat apsaugos lygį, koks numatytas kituose ES aplinkos teisės aktuose (4 straipsnio 9 dalis).

VPD reikalaujama, kad valstybės narės, siekdamos laiku užtikrinti gerą būklę, sudarytų **priemonių programą**[15]. Kalbant apie vandens telkinius, kuriems neigiamą poveikį daro **vandens ėmimas**, pagrindinės priemonės iš esmės nustatytos, tačiau Europoje įgyvendinamos nevienodai, todėl neigiamų veiksnių mažėja tik pamažu. Problemų gali kilti dėl to, kad dauguma valstybių narių nekontroliuoja arba neregistruoja nedideliais kiekiais imamo vandens. Dėl nepakankamos kontrolės ir registracijos sunkumų gali kilti visų pirma tose valstybėse narėse, kuriose jau susiduriama su vandens trūkumo problemomis, ir tais atvejais, kai vandens telkiniams būdingos su kiekybe susijusios problemos.

Valstybės narės nustatė, kad daugumoje upių baseinų rajonų vienas iš reikšmingiausių neigiamų veiksnių yra **žemės ūkio** poveikis. Laikoma, kad šiuo atveju tiek dėl pernelyg didelio vandens ėmimo, tiek dėl pasklidosios taršos gali kilti pavojus, kad suprastės vandens telkinių būklė arba nebus pasiekti aplinkos apsaugos tikslai. Paprastai taikomos pagrindinės priemonės[16]. Kas antru atveju *ex ante* neįvertinta, kokiu mastu priemonių, kurių imtasi, pakaks trūkumui, susijusiam su gera būkle, pašalinti. Be to, daug kas taip pat priklausys nuo savanoriškų priemonių, dažnai taikomų įgyvendinant bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), poveikio. Siekiant didinti aplinkos apsaugos tikslų užmojo lygį, Komisijos pasiūlymuose dėl naujosios BŽŪP ūkininkams nustatyti privalomi reikalavimai[17]. Be to, kiekvienos valstybės narės BŽŪP strateginiame plane nustatytoje intervencijos strategijoje turi būti atsižvelgiama į UBVP nustatytus poreikius. Šia strategija taip pat turi būti padedama siekti VPD tikslų.

[14] Pagal 4 straipsnio 4 dalį terminą, iki kurio turi būti pasiekta gera būklė arba potencialas, leidžiama pratęsti laikotarpiui po 2015 m. (kaip nustatyta 4 straipsnio 1 dalyje). Pagal 4 straipsnio 5 dalį leidžiama kelti ne tokius griežtus tikslus. 4 straipsnio 6 dalyje nustatytos leidžiamo laikino vandens telkinių būklės suprastėjimo sąlygos. 4 straipsnio 7 dalyje nustatytos sąlygos, kuriomis dėl naujų paviršinio vandens telkinių fizinių charakteristikų pakeitimų ar požeminio vandens lygio pokyčių gali būti leidžiama suprastėti vandens telkinio būklei arba nepasiekti VPD tikslų arba dėl naujos subalansuotos žmonių veiklos, vykdomos plėtros tikslais, labai gera būklė gali suprastėti iki geros būklės.

[15] Kitos tarpinės numatomų priemonių programų įgyvendinimo ataskaitos Komisijai turėjo būti pateiktos iki 2018 m. gruodžio 22 d.

[16] Kiekviename UBR turi būti sudaryta priemonių programa, kad būtų sprendžiami nustatyti svarbūs klausimai ir būtų galima pasiekti 4 straipsnio tikslus. Į priemonių programas įtraukiamos bent pagrindinės priemonės, taip pat papildomos priemonės, jeigu to reikia tikslams pasiekti.

[17] Visų pirma, naujasis teisės aktais nustatytas reikalavimas Nr. 1, susijęs su Direktyva 2000/60/EB: 11 straipsnio 3 dalies e ir h punktai dėl pasklidosios taršos šaltinių (fosfatų) kontrolės privalomųjų reikalavimų, 2 VR dėl Nitratų direktyvos įpareigojimų, 2 GAAB dėl tinkamos šlapynių ir durpynų apsaugos, 4 GAAB dėl apsaugos juostų, 5 GAAB dėl ūkių tvarumo priemonės maisto medžiagų naudojimui valdyti ir 7 GAAB dėl to, kad dirva negali būti tuščia laikotarpiu, kuriuo ji yra labiausiai pažeidžiama.
GAAB – geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimai, https://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/cross-compliance_en.

Prireikus valstybės narės turės teikti papildomą paramą tolesnėms vandens apsaugos srities intervencinėms priemonėms, šiuo tikslu įgyvendindamos įvairias savanoriškas schemas[18].

Paprastai taip pat taikomos pagrindinės priemonės, kuriomis siekiama šalinti **su žemės ūkio sektoriumi nesusijusius** neigiamus veiksnius, pavyzdžiui, pramonės arba energijos gamybos neigiamus veiksnius. Dažniausiai tai yra konkrečios priemonės, kuriomis siekiama mažinti teršalų, dėl kurių nepavyksta užtikrinti geros cheminės arba ekologinės būklės, kiekį, pavyzdžiui, priemonės, kuriomis siekiama sustabdyti tam tikrų teršalų išleidimą į vandenį arba sumažinti jų kiekį. Vis dėlto reikia didesnės pažangos.

Kalbant apie esamus fizinius vandens telkinių pakeitimus, dauguma valstybių narių pranešė apie priemones (žuvitakius, pašalintas struktūras ir kt.), kuriomis siekiama mažinti neigiamą reikšmingų **hidromorfologinių neigiamų veiksnių** poveikį aplinkai. Taip pat nustatyta aiškesnė priemonių, neigiamų veiksnių ir vandens naudojimo arba ekonomikos sektorių tarpusavio sąsaja. Reikia geriau apibrėžti ir palaikyti minimalius ekologinius debitus, taip pat užtikrinti upių nepertraukiamumą ir tinkamą nuosėdų tvarkymą.

Keletas valstybių narių atnaujino savo **vandens kainų nustatymo** politiką, įvykdydamos *ex ante* sąlygą dėl vandens, nustatytą Reglamente dėl 2014–2020 m. Europos struktūriniams ir investicijų fondams taikytinų bendrųjų nuostatų. Tokiose srityse kaip vandens paslaugų apibrėžties nustatymas, finansinių sąnaudų apskaičiavimas, vandens matavimas ir **ekonominė analizė**, taip pat aplinkos apsaugos ir išteklių sąnaudų įvertinimas apskaičiuojant susigrąžintinas sąnaudas, patirtas teikiant vandens paslaugas, imtasi atitinkamų veiksmų. Vis dėlto, verčiant šiuos ekonominės analizės patobulinimus konkrečiomis priemonėmis ir nustatant labiau suderintus aplinkos apsaugos ir išteklių sąnaudų įvertinimo ir integravimo metodus, tebėra didelių trūkumų. Norint pasiekti VPD tikslus, būtinos didesnės investicijos. Tolesnis ekonominio priemonių programos pagrindo stiprinimas labai padėtų priimti su vandeniu susijusius sprendimus ir investuoti šioje srityje.

Nedidelė pažanga padaryta **saugomų geriamojo vandens teritorijų** ir **saugomų gamtos teritorijų** srityje. Atliekant 1998 m. Geriamojo vandens direktyvos vertinimą įvertintas jos suderinamumas su VPD ir nustatyta, kad trūksta sąsajos su geriamojo vandens išteklių apsauga. Todėl 2018 m. pasiūlyme dėl Geriamojo vandens direktyvos išdėstymo nauja redakcija nustatytas rizika grindžiamas požiūris, apimantis visus etapus nuo vandens ėmimo iki tiekimo vandentiekiu, kartu skatinant glaudesnius valstybių narių valdžios institucijų ir vandens tiekėjų tarpusavio ryšius, taip siekiant užtikrinti visapusišką valdymo ciklą. Šiuo pasiūlymu siekiama didinti šių dviejų direktyvų suderinamumą ir užtikrinti, kad būtų taikomas principas „teršėjas moka“ ir atsargumo principas.

Didelėje dalyje saugomų teritorijų trūksta žinių apie, pavyzdžiui, būklę ir neigiamus veiksnius ir nenustatyti jokie tikslai. Labai retai teikiamos, o kartais visiškai nerengiamos konkretaus saugomų teritorijų, įskaitant saugomas vėžiagyvių teritorijas, monitoringo ataskaitos.

Maždaug pusėje valstybių narių **sausros** laikomos svarbiu vandentvarkos aspektu. Sausrų valdymo planas yra viena iš pagrindinių sausrų poveikio mažinimo priemonių, tačiau tokie planai priimti ne visuose atitinkamuose UBR.

[18] Pagal pirmąjį BŽŪP ramstį valstybės narės turės teikti paramą savanoriškoms ūkininkų ekologinėms sistemoms, kad jie galėtų vykdyti aplinkai ir klimatui naudingą žemės ūkio veiklą. Be to, pagal antrąjį ramstį ir toliau bus privaloma remti savanoriškai prisiimtus agrarinės aplinkosaugos įsipareigojimus.

Rengdamos trečiuosius UBVP, valstybės narės turėtų:

- toliau didinti suinteresuotųjų šalių dalyvavimo lygį, užtikrinant aktyvų jų dalyvavimą planavimo procese ir jų indėlio įtraukimą rengiant UBVP;

- atskirų neigiamų veiksnių ir vandens telkinių lygmenimis aiškiai nustatyti trūkumą, kurį reikia pašalinti, kad būtų užtikrinta gera būklė, ir parengti, finansuoti ir įgyvendinti tikslines šio trūkumo šalinimo priemonių programas;

- mažinti atvejų, kai taikomos išimtys, skaičių, siekiant užtikrinti, kad būtų laiku pasiekti VPD tikslai, ir didinti išimčių pagrindimo skaidrumą;
- užtikrinti, kad būtų tinkamai įgyvendinamas 9 straipsnis dėl sąnaudų susigrąžinimo, įskaitant nuostatas dėl visų veiklos rūšių, kurios daro didelį poveikį vandens telkiniams, aplinkos apsaugos ir išteklių sąnaudų apskaičiavimo ir įtraukimo ir dėl ekonominės analizės, skirtos priemonių programai pagrįsti.

4.2 Tarpvalstybinis bendradarbiavimas pagal VPD

Kalbant apie upių baseinus, apimančius kelių valstybių teritorijas, VPD reikalaujama, kad valstybės narės tarpusavyje koordinuotų savo veiksmus, o prireikus taip pat imtųsi pagrįstų priemonių kartu su ES nepriklausančiomis šalimis. Daug Europos upių, įskaitant, pavyzdžiui, Reiną ir Dunojų, teka ne vien ES teritorijoje. Skiriasi bendradarbiavimo lygis. Paprastai yra sudarytas tarptautinis susitarimas, dažnai taip pat įsteigtas tarptautinis koordinavimo organas, rečiau – parengtas bendras UBVP. Tik keliuose ES upių baseinuose netaikoma nė viena iš šių priemonių.

Apskritai, palyginti su pirmuoju ciklu, buvo toliau oficialiai įtvirtinamos valdymo struktūros, vis dažniau rengiami tarptautiniai UBVP ir atsirado daugiau galimybių palyginti išvadas, taip pat padidėjo reagavimo į neigiamus veiksnius metodų suderinamumas.

4.3 Problemos, kurių nebuvo galima išspręsti valstybių narių lygmeniu

Vieną kartą pasinaudota VPD 12 straipsnyje nustatyta procedūra dėl problemų, kurių negalima išspręsti valstybių narių lygmeniu. 2016 m. Danija pabrėžė, kad, norint pasiekti VPD tikslus, kitos valstybės narės turi imtis veiksmų ir bendruose vandens telkiniuose sumažinti azoto kiekį. Paprašyta imtis veiksmų, Komisija pabrėžė, kad už VPD tikslų įgyvendinimą pirmiausia atsakingos valstybės narės, ir pažymėjo, kad 3 straipsnyje numatyta koordinuoti priemones upių baseinų rajonuose, įskaitant tarptautinius upių baseinų rajonus. Ji pasiūlė pirmiausia išnaudoti dvišalio bendradarbiavimo galimybes, be kita ko, numatytas Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje.

POTVYNIŲ DIREKTYVA. IŠVADOS DĖL PIRMŲJŲ PRVP

5.1 Vertinimas nacionaliniu lygmeniu

Istoriniai, tačiau ir šiandien vis dar plačiai paplitę žmonių pasirinkimai daro didelę įtaką kylantiems potvyniams ir jų poveikiui[19]. Esama įrodymų, kad ilgainiui kyla daugiau didelių

[19] Dėl tokių veiksnių kaip turto perkėlimas į salpas arba netoli pakrantės, vandenį sulaikančio paviršiaus mažėjimas, upių tėkmės ir jų aplinkos sutrikdymas ir žmogaus sukelta klimato kaita didėja potvynių grėsmės tikimybė ir neigiamas jų poveikis.

potvynių[20]. Dėl šių prognozių kyla susirūpinimas; apskaičiuota, kad, jei nebus imamasi prisitaikomųjų veiksmų (t. y. darant prielaidą, kad bus toliau taikomas dabartinis apsaugos nuo upių potvynių režimas, grindžiamas dabartine vieno įvykio per 100 metų tikimybe), ES nuostoliai, patiriami dėl klimato kaitos ir socialinių bei ekonominių pokyčių, iki 2020 m. padidės nuo 6,9 mlrd. EUR per metus iki 20,4 mlrd. EUR per metus, iki 2050 m. – iki 45,9 mlrd. EUR per metus, o iki 2080 m. – iki 97,9 mlrd. EUR per metus[21]. Todėl logiška, kad 27 iš 28 valstybių narių į nacionalinius rizikos vertinimus potvynius įtraukė kaip vieną iš pagrindinių rizikos veiksnių[22].

Sudaryti PRVP, kurie yra valdymo priemonė, skirta galimiems neigiamiems potvynių padariniams mažinti, buvo trečiasis Potvynių direktyvoje nustatyto ciklais grindžiamo požiūrio į potvynių rizikos valdymą etapas. Anksčiau valstybės narės atliko preliminarius potvynių rizikos įvertinimus[23] (2011 m.) ir sudarė potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapius (2013 m.).

Kalbant apie išsamumą, beveik visos valstybės narės į savo PRVP įtraukė preliminarių potvynių rizikos įvertinimų ir potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių išvadas. Visos valstybės narės nustatė potvynių rizikos valdymo tikslus, o 20 iš 26 vertintų valstybių narių šiuos tikslus nustatė nacionaliniu lygmeniu arba nacionaliniu lygmeniu nustatytus tikslus pritaikė prie regioninių ir (arba) vietos aplinkybių. Kai kurios valstybės narės nustatė keletą plataus masto tikslų, o kitos – daugiau, bet išsamesnių tikslų. Visos valstybės narės įtraukė priemones šiems tikslams pasiekti. Vis dėlto ne visi tikslai pakankamai išsamūs, kad būtų galima vykdyti jų įgyvendinimo stebėseną, ir ne visos priemonės aiškiai susietos su tikslais; apskritai dėl šių trūkumų antruoju ciklo etapu (2016–2021 m.), kai valstybės narės turėtų įvertinti padarytą pažangą, gali kilti sunkumų.

Labai skiriasi priemonių skaičius valstybėse narėse: nuo kelių pavienių priemonių iki daugybės priemonių grupių. Apie 50 proc. priemonių susijusios su prevencija ir pasirengimu, apie 40 proc. – su apsauga nuo potvynių sukeliamos žalos, o likę 10 proc. – su sąnaudų susigrąžinimu. Kalbant apie nestruktūrines iniciatyvas[24], visi vertinti PRVP susiję su teritorijų planavimu. Visos 26 vertintos valstybės narės į kai kuriuos arba į visus PRVP įtraukė gamtinių sprendimų projektus arba parengiamuosius tyrimus. Nors PD nekalbama apie draudimą nuo potvynių rizikos, daugiau kaip pusėje vertintų PRVP nurodomos bent kai kurios susijusios priemonės, įskaitant informuotumo didinimą.

Visos valstybės narės pranešė apie priemonių prioritetus arba nurodė jų įgyvendinimo terminus. Pavyzdžiui, apie 10 proc. priemonių, apie kurias buvo pranešta, priskirtos kritinių priemonių, 60 proc. – labai aukšto arba aukšto prioriteto, 20 proc. – vidutinio prioriteto, o likusios – žemo prioriteto grupėms. 19 iš 26 vertintų valstybių narių atliko tam tikrą priemonių sąnaudų ir naudos analizę. Beveik visose valstybėse sukurta nacionalinė

[20] Zbigniew W. Kundzewicz, Iwona Pińskwar & G. Robert Brakenridge (2012), *Large floods in Europe, 1985–2009*, Hydrological Sciences Journal.
[21] Rojas et al. (2013), *Climate change and river floods in the EU: Socio-economic consequences and the costs and benefits of adaptation*, Global Environmental Change 23, 1737–1751, pateikiama adresu http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378013001416#.
[22] Komisijos tarnybų darbinis dokumentas *Overview of natural and man-made disaster risks the European Union may face* {SWD(2017) 176 *final*}; https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/285d038f-b543-11e7-837e-01aa75ed71a1/language-en
[23] ES yra beveik 8 000 galimos didelės potvynių rizikos teritorijų (angl. APSFR).
[24] Priemonės, nesusijusios su inžinerinėmis struktūromis.

strategija[25]. Mažiau valstybių narių (11) atliko visų vertintų valdymo vienetų (angl. UoMs)[26] sąnaudų ir naudos analizę. 21 iš 26 valstybių narių aiškiai nurodė, kad visuose ar bent kai kuriuose valdymo vienetuose veikla derinama su VPD 4 straipsnyje nustatytais aplinkos apsaugos tikslais.

Maždaug pusė vertintų valstybių narių atliko esamų potvynių priemonių sąnaudų vertinimus, tačiau daugeliu atvejų į juos neįtraukė visų PRVP arba priemonių. 23 iš 26 valstybių narių daugumoje PRVP nustatė finansavimo šaltinius, tačiau daugeliu atvejų nurodė bendriausius galimus finansavimo mechanizmus, pvz., Europos struktūrinius ir investicijų fondus.

Buvo naudojamasi daugybe įvairių konsultacijų su visuomene ir suinteresuotosiomis šalimis būdų. Apskritai, rengiant pirmuosius PRVP, dalyvavo daug įvairių suinteresuotųjų šalių, tačiau ne visada buvo aišku, kokios įtakos jų indėlis turėjo PRVP, kurie buvo patvirtinti įvairiais administraciniais lygmenimis ir priimant įvairius teisės aktus.

Rengdamos antruosius PRVP, valstybės narės turėtų:

- aiškiai susieti įgyvendinamas priemones ir siekiamus tikslus, kad būtų galima įvertinti per antrąjį ciklą ir vėliau daromą pažangą;

- nustatyti konkrečius finansavimo šaltinius priemonių įgyvendinimui užtikrinti.

5.2 Klimato kaitos poveikis

Daugėja įrodymų, kad klimato kaita darys didelį poveikį didelėje Europos dalyje kylantiems potvyniams ir jų sunkumui[27]. Daugiau kaip pusė valstybių narių, rengdamos preliminarius potvynių rizikos įvertinimus ir potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapius, atsižvelgė į klimato kaitą. Remiantis vertintais PRVP ir valstybių narių pateiktomis ataskaitomis, 24 iš 26 valstybių narių atsižvelgė į bent kai kuriuos aspektus, o dešimt valstybių narių pateikė įrodymų, kad buvo atsižvelgta į klimato kaitos poveikį. Keturiolika valstybių narių savo PRVP būsimus klimato kaitos scenarijus išnagrinėjo atsižvelgdamos į įvairius laikotarpius (maždaug pusė valstybių narių yra parengusios 2050 m. scenarijus, taip pat maždaug pusė valstybių narių yra parengusios 2100 m. scenarijus). Mažiau negu pusė valstybių narių pateikė nuorodas į nacionalines prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas, parengtas pagal ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją. Maždaug ketvirtadalyje valstybių narių visuose vertintuose PRVP pateikiamos nuorodos į tokias nacionalines strategijas; dar keliose valstybėse narėse tokios nuorodos pateikiamos kai kuriuose, bet ne visuose PRVP.

Rengdamos antruosius PRVP, valstybės narės turėtų:

- remdamosi PD 14 straipsniu, atsižvelgti į galimą klimato kaitos poveikį kylantiems potvyniams ir atitinkamai pritaikyti priemones, tinkamai pasinaudojant ES

[25] 2017 m. lapkričio mėn. Europos Komisija pasiūlė sustiprinti ES civilinės saugos mechanizmą skatinant tvirtesnį bendrą Europos atsaką, šiuo tikslu sukuriant rezervo pajėgumus (vadinamąjį rezervą „rescEU“), kuriais būtų papildomi nacionaliniai pajėgumai, ir stiprinant nelaimių prevenciją ir pasirengimą taikant šį mechanizmą dalyvaujančiose valstybėse (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6766_lt.htm).

[26] Daugumoje valstybių narių valdymo vienetai sutampa su pagal VPD nustatytais upių baseinų rajonais. Valstybės narės PD įgyvendinimo tikslais iš viso nustatė 196 valdymo vienetus.

[27] 2018 m. spalio mėn. Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitoje teigiama, kad, palyginti su visuotinio atšilimo 2 °C scenarijumi, temperatūrai padidėjus 1,5 °C potvyniai turėtų būti gerokai mažesni, nors dėl numatomų pokyčių įvairiems regionams kyla nevienoda rizika (http://www.ipcc.ch/report/sr15/).

modeliavimo priemonėmis, pavyzdžiui, programos „Copernicus“ klimato kaitos paslaugos[28] priemonėmis;

- atsižvelgti į nacionalines kovos su klimato kaita strategijas ir veiksmus derinti su jose nustatytomis priemonėmis.

5.3 Tarpvalstybinis bendradarbiavimas pagal Potvynių direktyvą

Pagal PD valstybės narės turi tarpusavyje koordinuoti veiksmus tarpvalstybiniuose upių baseinuose, taip pat stengtis koordinuoti veiksmus su trečiosiomis šalimis. Kai yra sukurtos koordinavimo struktūros, parengtame tarptautiniame potvynių rizikos valdymo plane (angl. iFRMP) visada nustatomi bendri potvynių rizikos valdymo tikslai ir beveik visais atvejais – keletas suderintų priemonių. Tais atvejais, kai yra sudarytos upių komisijos, dėl kai kurių upių, pavyzdžiui, Dunojaus, Reino, Elbės ir Oderio, baseinų buvo surengtos išsamios viešos konsultacijos; kai upės komisijai pavedama koordinuoti veiksmus, upės baseino lygmeniu labiau atsižvelgiama į klimato kaitos aspektą.

Per antrąjį ciklą valstybės narės, kurių teritorijai priskiriami tarpvalstybiniai upių baseinai, turėtų

- toliau plėtoti bendrus metodus, baseino lygmeniu atsižvelgiant į toliau nuo nacionalinių sienų esančių potvynių rizikos mažinimo priemonių poveikį aukštupiams ir žemupiams, taip pat plėtoti tarptautinių viešų konsultacijų praktiką.

6. IŠVADOS

Apskritai, palyginti su ankstesniu ciklu, labai pagerėjo žinios apie Vandens pagrindų direktyvą ir teikiamos šios srities ataskaitos. Daugiau valstybių narių laiku pateikė ataskaitas, į jas įtraukdamos išsamesnę, aktualesnę ir patikimesnę informaciją.

Pranešama, kad vis dažniau pasiekiami Vandens pagrindų direktyvoje nustatyti tikslai. Kai kuriose valstybėse narėse imtasi tinkamų politikos priemonių ir pasirūpinta finansinėmis investicijomis, tačiau dar prireiks šiek tiek laiko, kol daugelyje upių baseinų pagerės vandens kokybė. Iš tikrųjų, nors didžioji dauguma požeminio vandens telkinių yra geros būklės, tą patį galima pasakyti tik apie mažiau negu pusę paviršinio vandens telkinių, nors keliems pavieniams pagrindiniams kokybės elementams ir medžiagoms būdingos labiau teigiamos tendencijos.

Dar daug reikia nuveikti, kad būtų visiškai pasiekti Vandens pagrindų direktyvos ir susijusių direktyvų tikslai, visų pirma valstybių narių lygmeniu. Siekiant užtikrinti, kad būtų geriau taikomas principas „teršėjas moka“, valstybėms narėms bus naudingas aktyvesnis visų susijusių rinkos dalyvių ir pilietinės visuomenės atstovų dalyvavimas. Šie įgyvendinimo veiksmai bus toliau remiami ES lėšomis, įskaitant mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimą ir pastangas[29] sukurti bendrąją skaitmeninę vandens paslaugų rinką[30]. Šiuo etapu, atrodo, labai

[28] https://climate.copernicus.eu/.

[29] Inovacijų diegimo grupėje „ICT4Water Cluster“ įgyvendinami atitinkami projektai, kuriuos įgyvendinant plėtojami tokie sprendimai kaip sprendimų priėmimo palaikymo sistemos, skirtos vandens kokybei ir kiekiui matuoti, ES ir nacionaliniu lygmenimis veikiančių vandens informacinių sistemų sąveikumas ir vandens išteklių valdymo efektyvumas, https://www.ict4water.eu/.

[30] Kaip numatyta Bendrosios skaitmeninės vandens paslaugų rinkos sukūrimo veiksmų plane, pateikiamame adresu https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/ict4wateractionplan2018.pdf.

sudėtinga sudaryti planą, kaip visus VPD tikslus pasiekti iki 2027 m., nes vėliau galimybės taikyti išimtis bus ribotos. Iš tikrųjų, iš ataskaitų matyti, kad, nors iki 2021 m. bus imamasi papildomų priemonių, daug kitų priemonių prireiks ir po 2021 m.

Kalbant apie Potvynių direktyvą, imtasi labai svarbių veiksmų. Nors parengti tik pirmieji PRVP, akivaizdu, kad visos valstybės narės iš esmės perėmė potvynių rizikos valdymo koncepciją. Vis dėlto praktiškai esama šių planų išsamumo lygio skirtumų. Norint pasiekti pagrindinį Potvynių direktyvos tikslą sumažinti galimus neigiamus didelių potvynių padarinius, kitais ciklo etapais prireiks nuolatinių valstybių narių pastangų.

Siekdama užtikrinti, kad būtų geriau įgyvendinami Vandens pagrindų direktyvoje ir Potvynių direktyvoje nustatyti reikalavimai, Komisija prireikus kartu su valstybėmis narėmis imsis tolesnių veiksmų dėl šioje ataskaitoje ir prie jos pridedamuose dokumentuose pateiktų rekomendacijų. Taip pat bus skatinama aktyviau vykdyti teisinius įsipareigojimus, susijusius su pagrindinių neigiamų vandens aplinkos veiksnių šalinimu, pavyzdžiui, nustatytus Nitratų direktyvoje ir Miesto nuotekų valymo direktyvoje.

Be tolesnio bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis, Komisija toliau bendradarbiaus su piliečiais ir visomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, siekdama skatinti laikytis reikalavimų, be kita ko, atlikdama aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūrą. Visais įmanomais atvejais bus toliau racionalizuojamas arba paprastinamas ataskaitų teikimo procesas. Bus skiriama dėmesio naujiems teršalams, pvz., mikroplastikui ir vaistams.

Į šią ataskaitą bus atsižvelgiama šiuo metu atliekant ES vandens teisės aktų tinkamumo patikrą ir Miesto nuotekų valymo direktyvos vertinimą. Ji taip pat padeda įvertinti pažangą, padarytą siekiant 7-osios ES aplinkosaugos veiksmų programos ir pasaulinės Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. tikslų.

Klimato kaita Europos vandenims daro vis didesnį poveikį. Laikantis ES vandens teisės aktų jau galima geriau suvaldyti klimato kaitos poveikį, nes numatoma daugiau sausrų ir potvynių. Jei dabar bus imamasi veiksmingų priemonių, ES vandens politika suteiks daug galimybių švelninti klimato kaitą.